

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 14. december 2017
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: André Dybdal Pape
Sagsnr.: 2017-0030-0561
Dok.: 594981

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 221 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. november 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofoed Poulsen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Jakob Lundsager

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 221 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorledes de nuværende regler giver mulighed for, at personer tilknyttet en organisation eller privatpersoner, der ønsker at kunne dokumentere brud på arbejdsmiljøloven, skattelovgivningen, udlændingeloven eller andre love, har mulighed for at tage billeder på eller af private byggepladser med henblik på at overdrage den relevante dokumentation til f.eks. Arbejdstilsynet, ligesom ministeren bedes redegøre for, om ministeren finder den nuværende lovgivning tilstrækkelig?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Datatilsynet, der bl.a. har oplyst følgende:

”1. Persondataloven gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, bl.a. for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling.

Ved personoplysninger forstås efter lovens § 3, nr. 1, enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede).

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til persondatalovens § 3, nr. 1, at der ved udtrykket identificerbar person skal forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, bl.a. ved et identifikationsnummer eller lignende særlige identifikationer såsom løbenummer.

Det er uden betydning, om identifikationsoplysningen er alment kendt eller umiddelbart tilgængelig. Også de tilfælde, hvor det kun for den indviede vil være muligt at forstå, hvem en oplysning vedrører, er omfattet af definitionen.

Omfattet af begrebet personoplysninger – og dermed persondataloven – vil bl.a. være oplysninger i form af billeder af fysiske personer, der er genkendelige i overensstemmelse med det ovenfor anførte. Omvendt vil billeder af lokaliteter, hvoraf der ikke fremgår oplysninger om fysiske, genkendelige personer, som udgangspunkt ikke være omfattet af begrebet.

2. Det følger af persondatalovens § 2, stk. 3, at loven ikke gælder for behandlinger, som en fysisk person foretager med henblik på udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Aktiviteter af rent privat karakter omfatter eksempelvis det at føre en elektronisk dagbog samt forskellige behandlinger i forbindelse med sædvanlige fritidsaktiviteter. Omfattet er endvidere behandlinger, som privatpersoner foretager i forbindelse med udøvelse af personlige eller familiemæssige aktiviteter. Der skal være tale om sædvanlige og legitime private aktiviteter, således at bestemmelsen ikke anvendes til at omgå reglerne for lovlig behandling.

Erhvervs- og foreningsmæssige aktiviteter er som hovedregel ikke omfattet af undtagelsen i lovens § 2, stk. 3. Privatpersoners systematiske indsamling og registrering af oplysninger om andre personer, hvis politiske synspunkt man ønsker at bekæmpe, samt registrering af oplysninger om andre personers helbredsforhold, vaner og lignende må ligeledes efter omstændighederne formodes at falde uden for lovens § 2, stk. 3.

Datatilsynet kan oplyse, at tilsynet tidligere har truffet afgørelse i en sag vedrørende videregivelse af personoplysninger i form af billede til en offentlig myndighed i et tilfælde, hvor en privatperson havde mistanke om socialt bedrageri.

Datatilsynet fandt i det konkrete tilfælde, at behandlingen var undtaget fra persondatalovens anvendelsesområde efter lovens § 2, stk. 3. Datatilsynet lagde i den forbindelse vægt på, at videregivelsen – der skete ved fremsendelse af en e-mail til myndigheden – efter tilsynets opfattelse måtte anses for at være privat korrespondance og dermed anses for at være sendt som led i en aktivitet af rent privat karakter.

Det vil imidlertid altid bero på en konkret vurdering, om en behandling af personoplysninger – herunder optagelse og videregivelse af billeder – er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i persondatalovens § 2, stk. 3.

3. Hvis en behandling af personoplysninger er omfattet af persondatalovens anvendelsesområde, jf. lovens § 1, stk. 1 – bl.a. fordi der ikke

er tale om aktiviteter af rent privat karakter – skal lovens regler, herunder § 5 og reglerne i bl.a. §§ 6-13 om, at der skal være et retligt grundlag for at behandle personoplysningerne, overholdes.

I lovens § 5 er der fastsat nogle grundlæggende principper for behandling af oplysninger, som den dataansvarlige altid skal iagttage. Det følger af bestemmelsen, at enhver behandling skal være i overensstemmelse med god databehandlingsskik, jf. bestemmelsens stk. 1. Herved forstås i praksis navnlig, at behandlingen skal være rimelig og lovlig. Det er endvidere fastsat, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at senere behandling – for eksempel en videregivelse – af oplysningerne ikke må være uforenelig med disse formål, jf. bestemmelsens stk. 2. Det kræves endvidere bl.a., at oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles, jf. bestemmelsens stk. 3.

De grundlæggende principper i persondatalovens § 5 giver ikke den dataansvarlige et selvstændigt retligt grundlag for at foretage en bestemt behandling af oplysninger. Hjemlen til behandling skal findes i de øvrige behandlingsregler – bl.a. i lovens §§ 6-8 – og når der i henhold hertil er hjemmel til at foretage behandlingen, skal de grundlæggende principper i lovens § 5 som anført ovenfor altid iagttages.

Datatilsynet skal endvidere pege på, at de situationer, der er omtalt i spørgsmålet, kan være reguleret af anden lovgivning, herunder straffeloven.”

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at private bl.a. efter persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 7, kan behandle personoplysninger, hvis det er nødvendigt for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Oplysninger om bl.a. strafbare forhold må dog efter persondatalovens § 8, stk. 4, alene behandles af private, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil, eller hvis det er nødvendigt til varetagelse af en berettiget interesse, og denne interesse klart overstiger hensynet til den registrerede.

Private må efter persondatalovens § 8, stk. 5, ikke videregive sådanne oplysninger uden den registreredes udtrykkelige samtykke. Videregivelse kan dog ske uden samtykke, når det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hemmeligholdelse.

Om reglerne i straffeloven kan Justitsministeriet oplyse, at straffelovens kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser indeholder en række regler om bl.a. at skaffe sig, at udnytte eller at videregive oplysninger.

Fotografering eller videooptagelse af personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, vil efter omstændighederne kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 264 a. Efter straffelovens § 264 a kan den, som uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, således straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det samme gælder den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer. Bestemmelsen omfatter ikke fotografering af personer, der befinder sig på et frit tilgængeligt sted, ligesom den heller ikke omfatter fotografering af genstande (hvad enten disse befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted eller på et frit tilgængeligt sted).

Det følger endvidere af straffelovens § 264 c, at det er strafbart at skaffe sig eller uberettiget udnytte oplysninger, der er fremkommet ved en overtrædelse af f.eks. straffelovens § 264 a, som man ikke selv har medvirket til.

Det følger herudover af straffelovens § 264 d, at det er strafbart uberettiget at videregive meddelelser eller billeder om en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden.